

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii - MNP*

Aprob,
Avocatul Poporului,

Renate Weber
Renate Weber

Raport

**privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul
Inspectoratului de Poliție Județean Teleorman, cu sediul în municipiul Alexandria**

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 16 alin. (1) și a art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, o echipă de vizitare formată din doi reprezentanți din cadrul instituției Avocatul Poporului și un reprezentant al unei organizații neguvernamentale, a efectuat la data de 4 aprilie 2024, o vizită clasică la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă (denumit în continuare CRAP) din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Teleorman (IPJ), cu sediul în strada Ion Creangă, nr. 71-73, municipiul Alexandria.

Vizita a fost inopinată și a avut ca obiective:

- consolidarea protecției persoanelor private de libertate custodiate (p.p.l.) împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante;

- verificarea implementării recomandărilor formulate în Raportul de vizită întocmit cu ocazia vizitei la CRAP, în data de 7 februarie 2023, respectiv:

- *recomandarea nr. 1* - respectarea prevederilor art. 1 alin. (1) și alin. (3) din Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și ale art. 12 alin. (1) și alin. (7) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministrul afacerilor interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018, referitoare la asigurarea unei suprafețe de ocupare de 4 metri pătrați și a unui volum de cel puțin 6 metri cubi de aer, în camerele de cazare nr. 1, 5 și 6 pentru fiecare p.p.l. custodiată, având în vedere faptul că la data efectuării vizitei, în camerele nr. 2, 3, 8, 9 și 10, nu erau cazate persoane reținute/arestate;

- *recomandarea nr. 2* - efectuarea demersurilor de curățare și igienizare a ferestrelor, cât și a spațiilor dintre acestea și grilajul metalic aferent, la camerele nr. 2 și 6;

- *recomandarea nr. 3* - continuarea demersurilor pentru ocuparea tuturor posturilor vacante de medici și asistenți medicali cu responsabilități pentru CRAP;

- alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție (MNP), care pot apărea în timpul vizitei.

La efectuarea vizitei au participat domnul Nicolae Voicu - jurist, domnul Manea Ion - medic, consilieri în cadrul instituției Avocatul Poporului (MNP - Centrul zonal București) și

domnul Vasile Moroșanu - reprezentant al Organizației Neguvernamentale “Asociația Europeană a Drepturilor Omului și Protecției Sociale - AEDOPS”.

Membrii echipei de vizitare au purtat discuții cu reprezentanți din cadrul IPJ Teleorman și CRAP, respectiv: domnul comisar șef de poliție Petrică Bogdan - împuternicit inspector șef la data efectuării vizitei și domnul comisar de poliție Stancu Ionuț Bogdan - șef CRAP.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Din discuțiile purtate cu reprezentanții Centrului de Reținere și Arestare Preventivă și din analiza documentelor puse la dispoziție de conducerea acestuia, s-au constatat următoarele:

CRAP funcționa în cadrul IPJ Teleorman și era situat la parterul imobilului în care funcționa și Inspectoratul de poliție menționat. De asemenea, CRAP era organizat și amenajat, astfel încât, să asigure condițiile necesare aplicării regimului de executare a măsurilor preventive privative de libertate în cursul urmăririi penale, de cazare, hrănire, echipare, asigurării vizitei medicale, consultației și efectuării triajului epidemiologic, igienei individuale și colective, precum și realizării tuturor măsurilor de siguranță în raport cu prevederile legale aplicabile persoanelor încarcerate.

Totodată, activitatea CRAP se desfășura cu respectarea legislației în vigoare, cum ar fi: Legea nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013; Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea locurilor de reținere și arest preventiv din unitățile de poliție ale MAI; Regulamentul din 23 ianuarie 2014 privind organizarea activității judecătorului de supraveghere a privării de libertate, aprobat prin Hotărârea nr. 89/2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, publicat la data de 31 ianuarie 2014 în Monitorul Oficial nr. 77; Prelucrarea datelor persoanelor private de libertate și accesul la dosarele individuale cu respectarea prevederilor Regulamentului U.E. nr. 679/2016 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cât și a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Activitățile de pază și supraveghere cât și activitățile de acordare a drepturilor p.p.l. erau realizate zilnic de către personalul de execuție desemnat, după un program de lucru în ture de 12 ore (12/24 și 12/48). Ceilalți lucrători își desfășurau activitatea în intervalul orar 08:00-16:00.

La nivelul CRAP erau 10 camere de deținere, respectiv:

- camerele nr. 1, 2, 4, 5, 6 și 7 cu suprafața de 3,90x2,98 m, prevăzute cu grup sanitar propriu cu dimensiunea de 1,28x1,12 m și dotate cu câte 3 paturi fiecare din care, 2 erau suprapuse;
- camera nr. 3 cu suprafața de 3,95x1,75 m, fără grup sanitar propriu, prevăzută cu un pat;
- camerele nr. 8 și 9 cu suprafața de 4,50x3,16 m, fără grup sanitar propriu, prevăzute cu câte 5 paturi fiecare din care, 4 erau suprapuse câte 2;
- camera nr. 10 cu suprafața de 5,00x2,70 m, fără grup sanitar propriu, prevăzută cu 5 paturi din care, 4 erau suprapuse câte 2.

Toate camerele de deținere erau dotate cu masă și scaune, rafturi de depozitare, TV conectat la cablu, aparat de aer condiționat, sistem de telefonie cu ajutorul căruia p.p.l. puteau comunica cu aparținătorii (contracost) și gratuit cu lucrătorii aflați în timpul serviciului.

În cazul cazării unor persoane private de libertate cu dizabilități, CRAP era dotat cu scaun cu toaletă de cameră prevăzut cu cadru rezistent din aluminiu, ușor de transportat. Acesta, era prevăzut corespunzător cu vas wc și colac capitonat dotat cu ventuze antialunecare. La data efectuării vizitei, nu era reținută/arestată nicio persoană cu dizabilități. Repartizarea pe camerele de deținere a persoanelor private de libertate, era realizată cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a minorilor de ceilalți majori.

a) În legătură cu verificarea implementării recomandărilor formulate în Raportul de vizită întocmit cu ocazia vizitei la CRAP în data de 7 februarie 2023, răspunsurile primite de la unitatea vizitată și constatările echipei de vizită

Recomandarea nr. 1 - Respectarea prevederilor art. 1 alin. (1) și alin. (3) din Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și ale art. 12 alin. (1) și alin. (7) din Regulamentul din 9 februarie 2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, emis de Ministrul Afacerilor Interne, publicat în Monitorul Oficial nr. 212 bis din 8 martie 2018, referitoare la asigurarea unei suprafețe de ocupare de 4 mp și a unui volum de cel puțin 6 mc de aer, în camerele de cazare nr. 1, 5 și 6, având în vedere faptul că la data efectuării vizitei, în camerele nr. 2, 3, 8, 9 și 10, nu erau cazate persoane reținute/arestate.

Răspuns: Se va avea în vedere ca repartizarea în camerele de deținere să se realizeze cu respectarea asigurării unei suprafețe de minim 4 mp pentru fiecare p.p.l. custodiată, în funcție de numărul total al persoanelor aflate în CRAP, iar volumul de cel puțin 6 mc de aer se asigură în mod continuu fiecărei persoane reținute/arestate, întrucât, toate camerele de deținere au înălțimea de 2,75 m.

Constatările echipei de vizită: de la data emiterii recomandării, s-a avut în vedere ca repartizarea în camerele de deținere să se realizeze cu respectarea asigurării unei suprafețe de minim 4 metri pătrați pentru fiecare p.p.l. custodiată, în funcție de numărul total al persoanelor aflate în CRAP, iar volumul de cel puțin 6 metri cubi de aer să fie asigurat în mod continuu fiecărei persoane reținute/arestate, întrucât toate camerele de deținere ale centrului aveau înălțimea de 2,75 m. Recomandarea nu a mai putut fi respectată în totalitate începând cu data de 26.04.2023, dată de la care în CRAP Teleorman au fost custodiate zilnic câte 25 de p.p.l., având în vedere faptul că activitatea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Giurgiu a fost suspendată temporar pentru implementarea proiectului „Lucrări de reabilitare termică și modernizare a spațiilor de lucru din clădirea C1 cu destinația sediu IPJ Giurgiu și a serviciilor de auditare energetică a construcției în cauză”. Astfel, persoanele împotriva cărora s-au dispus măsuri preventive privative de libertate de către structurile de poliție din cadrul IPJ Giurgiu, au fost încarcerate direct în centrele de reținere și arestare preventivă din cadrul IPJ Teleorman, Dâmbovița și Călărași (persoane de sex masculin), respectiv DGPMB (persoane de sex feminin), conform Dispoziției Inspectorului General al Inspectoratului General al Poliției Române nr. 25 din 25.04.2023. Activitatea CRAP Giurgiu era suspendată pentru perioada 26.04.2023 – 15.04.2024, cu probabilitatea de a se prelungi până la finalul semestrului I - 2024, când, unitatea menționată își va putea relua activitatea.

Recomandarea nr. 2 - Efectuarea demersurilor de curățare și igienizare a ferestrelor, cât și a spațiilor dintre acestea și grilajul metalic aferent, la camerele nr. 2 și 6.

Răspuns: S-a efectuat curățarea și igienizarea ferestrelor și a spațiilor dintre acestea și grilajul metalic aferent, la toate camerele de deținere ale CRAP.

Constatările echipei de vizită: După vizita efectuată în cursul anului 2023, au fost efectuate lucrări de curățare și igienizare a ferestrelor și spațiilor dintre acestea și grilajul metalic aferent, lucrările fiind repetate în mod constant. Clădirea în care funcționa IPJ

Teleorman, era beneficiară a proiectului "Reabilitare termică și modernizare în vederea creșterii eficienței energetice a construcției CI", la data de 23.08.2023, fiind emis Ordinul de începere a execuției lucrărilor. Lucrările de reabilitare și modernizare la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă, ce are sediul la parterul clădirii se preconizează a fi demarate la finalul semestrului I - 2024. La data de 04.12.2023, prin raportul nr. 32760, înaintat Șefului IPJ Teleorman, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă, a solicitat ca efectuarea lucrărilor la nivelul CRAP să se efectueze în conformitate cu prevederile Anexei nr. 1 și nr. Nr. 1A la OMAI nr. 14/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora. În executarea lucrărilor se vor avea în vedere prevederile anexelor mai sus menționate referitoare la ferestrele camerelor de cazare, ușile camerelor de cazare respectiv, spațiile destinate grupurilor sanitare amenajate în interiorul camerelor de cazare a p.p.l. Totodată, având în vedere faptul că persoanele reținute/arestate invocau în mod repetat încălcarea de către statul roman a dreptului de a nu fi supus la rele tratamente, garantat de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, denunțând relele condiții de detenție din cadrul centrelor de deținere, în realizarea lucrărilor se vor urmări: mărirea ferestrelor camerelor de deținere; izolarea integrală a grupurilor sanitare existente în interiorul camerelor de deținere; construirea de grupuri sanitare în camerele de deținere în care acestea nu există (urmărindu-se astfel respectarea prevederilor privind intimitatea p.p.l.). Anterior datei demarării lucrărilor, IPJ Teleorman va informa IGPR - SCCRAP, cu privire la aceste aspecte, urmând a fi emisă o dispoziție pentru suspendarea temporară a activității CRAP și pentru repartizarea p.p.l. în centre din județele limitrofe, ținându-se cont de evoluția situației operative și de gradul de ocupare al acestor centre.

Recomandarea nr. 3 - Continuarea demersurilor pentru ocuparea tuturor posturilor vacante de medici și asistenți medicali cu responsabilități pentru Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman.

Răspuns: A fost înaintat Raportul emis de instituția Avocatul Poporului către Centrul Medical Județean Teleorman, pentru luare la cunoștință și punere în aplicare a recomandării de continuare a demersurilor pentru ocuparea tuturor posturilor vacante de medici și asistenți cu responsabilități pentru Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul IPJ Teleorman.

Constatările echipei de vizită: Din discuțiile purtate cu medicul civil (fost cadru MAI, ofițer în rezervă) care deservea CRAP, la nivel județean era necesară încadrarea a 6 posturi de medic specialist (un medic șef, un medic de familie și 4 medici de unitate) situația rămânând neschimbată de la ultima vizită (efectuată în anul 2023) în acest sens. Posturile vacante au mai fost scoase la concurs, dar nu s-au înscris candidați urmând astfel să se reorganizeze un alt examen/concurs. Postul de medic prevăzut în organigramă a rămas în continuare neocupat deși, așa cum s-a menționat în ultimul raport, posturile vacante au fost scoase la concurs în ultimii 4 ani de câte 2 ori pe an. Din cele 6 posturi de asistenți medicali doar 2 erau ocupate restul devenind vacante. Astfel, erau efectuate ore suplimentare zilnic de către asistenții medicali, în funcție de orele din afara programului la care erau aduse persoanele care trebuiau încarcerate în CRAP. În condițiile unui sindrom de epuizare prin suprasolicitarea personalului medical existent dar și în contextul apariției de modificări în starea de sănătate a acestora sau altor situații cu caracter intempestiv/neprevăzute, pot apărea sincope în asigurarea asistenței medicale a p.p.l. din CRAP. De asemenea, asistentul medical principal se apropia de termenul de trecere în rezervă, de drept.

Alte aspecte

Asistența medicală primară, triajul și permanența, precum și admiterea pentru p.p.l. în CRAP, era asigurată de către personalul medical reprezentat atât de către asistentul medical principal al CRAP Teleorman, asistentul medical generalist - personal contractual civil, de medicul de medicină de familie provenit din sursă externă, cât și de un ofițer-medic desemnat să-și desfășoare activitatea o zi pe săptămână, din cadrul Centrului Medical de Diagnostic și Tratament (CMDTA "Dr. Nicolae Kretzulescu") al IPJ Teleorman, pentru verificarea și legalizarea documentelor medicale, aflat în subordinea Direcției Medicale din MAI.

Asistentul medical (personal contractual civil) cât și medicul de familie provenit din sursă externă, nu puteau fi implicați în serviciul de permanență al CRAP întrucât nu exista prevăzută această responsabilitate în fișa postului.

Urgențele se derulau prin Spitalul Județean Teleorman - Unitatea de Primiri Urgențe (cu acordarea avizului pentru admitere în CRAP în situațiile când medicul nu putea fi prezent) și prin Spitalul de Psihiatrie Poroschia - județul Teleorman, Spitalul Obregia - București, precum și prin rețeaua de Penitenciare-Spital din structura Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Existau întocmite fișe medicale pentru toate p.p.l. custodiate în CRAP, iar toate consultațiile medicale erau consemnate atât în aceste fișe, cât și în Registrul de consultații curente.

Tratamentele medicale erau consemnate în Registrul de tratamente, sub semnătura p.p.l. prin consimțământul informat atașat la fișa de tratament individuală. Toate documentele medicale erau înregistrate și completate în mod corespunzător, fiind păstrate la cabinetul medical.

Asistența medicală a p.p.l. custodiate la nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman, era asigurată de către singurul medic primar medicina generală/medicină de familie care deservea și personalul din structura MAI Teleorman (acesta fiind singurul medic în relație contractuală cu CASA OPsNAJ) și un asistent medical generalist-personal contractual civil. Consultațiile medicale se acordau în mod obligatoriu la introducerea în CRAP, conform prevederilor Legii nr.254/2013. În baza documentelor prezentate, vizita medicală cuprindea examenul clinic general, precum și întocmirea și completarea documentelor specifice (fișa medicală conținea examenul obiectiv general pe aparate și sisteme, declarația pe propria răspundere pentru antecedente patologice personale anexa5, fișa de triaj medical și consimțământul informat), nota de constatare a mărcilor traumatice, precum și alte documente de interes conform prevederilor legale în vigoare. Urmare a verificării aleatorii a câtorva fișe medicale s-a constatat faptul că, acestea au fost corect întocmite și completate corespunzător.

În cazul în care, controlul medical obligatoriu la depunerea în arest era efectuat în baza colaborării cu serviciile de specialitate, era întocmită fișă medicală de triaj, urmând ca în cel mai scurt timp posibil, p.p.l. să fie consultată de către un medic desemnat. Cererile p.p.l. către compartimentul medical erau consemnate de personalul operativ în Registrul de evidență al solicitărilor. Conform documentelor medicale prezentate echipei de vizită, toate consultațiile medicale erau prezentate atât în Registrul de consultații cât și în Fișa medicală a p.p.l.

Afecțiunile stomatologice se puteau rezolva pe plan local contra cost în clinicile private existente pe plan local, la cererea persoanelor reținute/arestate.

P.p.l. aflate în custodia CRAP, beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit în baza unei prescripții eliberate de medicul care asigura asistența medicală sau de către alți medici specialiști.

Medicamentele recomandate de către medic p.p.l. erau achiziționate de către personalul medical de la farmacie (pe plan local) sau erau aduse de către aparținători pentru persoanele reținute/arestate care se aflau deja în tratamente anterior încarcerării în CRAP. Medicamentele erau administrate conform prescrierilor până la de trei ori/zi, erau păstrate în plicuri și repartizate pe camerele de detenție corespunzătoare cazării p.p.l. prin cabinetul medical din cadrul CRAP.

Nu au fost înregistrate femei gravide reținute/arestate de la începutul anului curent până la data efectuării vizitei și nici nu au existat decese sau tentative de suicid în rândul p.p.l..

Din discuțiile cu personalul medical a reieșit că în timpul programului de lucru, medicul examina orice urgență medico-chirurgicală, iar în funcție de situație și de competența profesională, decidea fie tratarea acesteia la cabinetul medical, fie apela Serviciul Național Unic de Urgență 112, pentru transferul pacientului la cea mai apropiată Unitate de Primiri Urgențe.

La data efectuării vizitei, nu erau custodiate în CRAP p.p.l. diagnosticate cu boli transmisibile sau toxicodependenți. În fișa medicală era consemnată sub semnătura p.p.l. informațiile legate de consumul de droguri. Ultimul caz de acest gen a fost înregistrat în urmă cu 5 ani, p.p.l. fiind dusă la Spitalul de Psihiatrie din Poroschia, sub escortă.

Din verificarea Registrului privind evidența p.p.l. aflate în refuz de hrană a rezultat faptul că, de la începutul anului până la data vizitei, nu au existat consemnate astfel de cazuri.

Existau fișe tip pentru constatarea și consemnarea mărcilor traumatice care erau anexate fișei medicale a p.p.l. De asemenea, era alcătuit Registrul privind evidența mărcilor traumatice pentru a fi înregistrată prezența semnelor de violență corporală și localizarea acestora pe regiuni anatomice. Acestea, erau consemnate în evidențele medicale și în notele privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice, care cuprindeau: ora constatării; raportarea către Parchetele de pe lângă Judecătoriile Alexandria, Roșiori de Vede, Videle, Zimnicea și Turnu-Măgurele. Un exemplar al Notei privind constatarea și consemnarea mărcilor traumatice a fost transmis Parchetelor de pe lângă Judecătoriile menționate în termen legal, atunci când a fost cazul.

3 Recomandări

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului,**

RECOMANDĂ
conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman,
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Urgentarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante (medici și asistenți medicali) existente în cadrul Centrului Medical Județean al MAI, care să deservească și persoanele reținute/arestate în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Teleorman, sau găsirea unor soluții de suplینire a acestora, pentru optimizarea funcționalității și împiedicării apariției fenomenului de burn-out în cazul suprasolicitării personalului medical existent, datorită efectuării de ore suplimentare.

București, 26 aprilie 2024

